

Fotó: Legter.hu, Windy.com, Phantom

A drónok és a repülőmodellek sem lesznek kivételek

Korszerűsödő európai uniós szabályozás

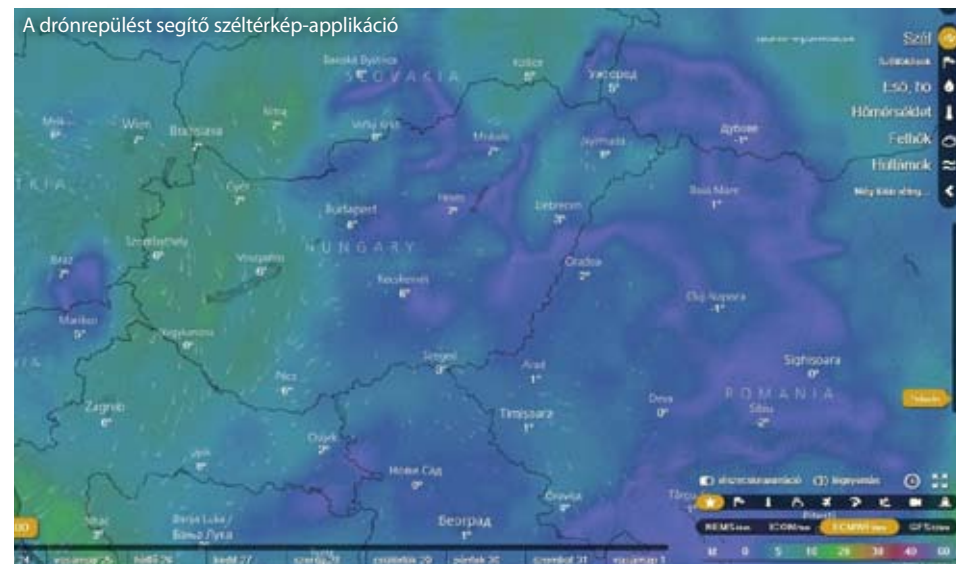
Jelenleg az Európai Unió és a tagállamok közötti szabályozás értelmében a 150 kg alatti pilóta nélküli légi járművekre vonatkozó szabályok kidolgozása nem tartozik az Európai Unió hatáskörébe. Az Európai Unió hatálya alá nem tartozó légi járműveket a Basic Regulationként ismert, az Európai Parlament és a Tanács 216/2008/EK rendeletének 2. melléklete tartalmazza.

A légi közlekedés biztonságának növeléséért, a szabályok egységesebbé és átláthatóbbá tételéért a meglévő szabályozás felülvizsgálata szükséges. A légi közlekedés alapvető szabályairól szóló rendelet hatályon kívül helyezését tartalmazó új javaslatot 2015. december 7-én, a polgári repülés napján mutatta be az Európai Bizottság, majd az Európai Tanács a holland elnökség ideje alatt a rendes jogalkotási eljárás keretében tárgyalni kezdte. A rendelet hatályon kívül helyezése és egy új rendelet megalkotása az Európai Unióban hosszú jogal-

kotási folyamat, mert az eredetileg bemutatott munkadokumentumot a parlament és a tanács is véleményezi, javaslatot tesznek a módosítására, ezáltal a jogszabálytervezet szövege folyamatosan változik. Az Európai Parlament 2018. június 12-én fogadta el első olvasatban a hatályos rendelet helyett érvénybe lépő, a polgári repülésre vonatkozó közös szabályok-

ról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökségről (EASA) szóló rendelettervezetet.

A pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatban a legfontosabb változtatás, hogy súlyhatár nélkül, minden pilóta nélküli légi jármű működtetésére vonatkozó alapszabály megalkotása európai uniós hatáskörbe kerül. Az első olvasatban elfogadott tervezet és az Eu-

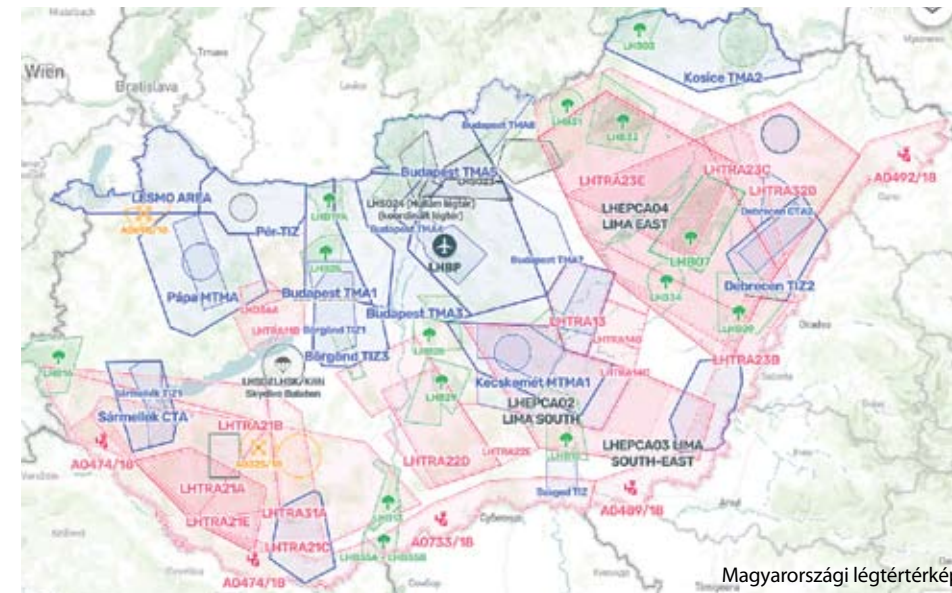

A drónrepülést segítő szélterkép-applikáció

rópai Repülésbiztonsági Ügynökség által közzétett, a pilóta nélküli légi járművek részletszabályairól szóló munkadokumentumok alapján körvonalazódik az Európai Unióban várható szabályozási koncepció.

Az Európai Unió alapelveként rögzíti, hogy a pilóta nélküli légi járművek a légi közlekedés szereplőivé váltak, ezáltal a légi közlekedésben alkalmazott szabályoknak ezekre az eszközökre is ki kell terjedniük. A követelményrendszer a hagyományos légi járművekre értelmezett légi jármű-központú szabályozástól eltérő szemléletmód alapján, a pilóta nélküli légi járművekkel végzett műveletekkel járó kockázatokkal arányosan kell megfogalmazni úgy, hogy a szabályok a légi közlekedés biztonságának fenntartása mellett lehetővé tegyék a technológia folyamatos fejlődését.

Az Európai Parlament által elfogadott jogszabálytervezetben a pilóta nélküli légi jármű meghatározása hasonló, mint a légi közlekedésről szóló törvényben rögzített fogalom. A tervezet szerint a pilóta nélküli légi jármű olyan légi jármű, amely a fedélzetén tartózkodó pilóta nélkül üzemel, vagy amelyet ilyen üzemmódra terveztek, és amely önálló vagy távirányítással történő üzemelésre képes. A pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatban meghatározták a távoli pilóta és a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezés definícióját is. Nemcsak a fogalmak alapján látható, hanem az alapelvekben is rögzítették, hogy a hagyományos értelemben vett repülőmodellezés szabályozása is az Európai Unió hatálya alá kerül. Kiemeli, hogy a hobbicélú repülőmodellezés már jelenleg is jó repülésbiztonsági eredményekkel bír, különösen azokban az esetekben, amikor a felhasználók szervezett formában végzik a tevékenységet, ezért a leendő szabályozás nem róhat indokolatlan terhet a szabadidős tevékenységet végző felhasználókra. A jogalkotás során figyelembe kell venni az egyes tagállamokban alkalmazott gyakorlatokat, továbbá a jogharmonizáció megvalósításának zökkenőmentesnek kell lennie, hogy a jelenlegivel megegyező módon lehessen működtetni a repülőmodelleket.

Magyarországi légtérkép

A tervezet szerint a műveletek által okozott kockázattól függően a pilóta nélküli légi járművek és a kapcsolódó berendezések tervezése, gyártása, karbantartása és üzemben tartása, valamint a pilóta nélküli légi járműveket vezető személyek és szervezetek tekintetében a végrehajtási rendeletekben előírható, hogy a tevékenység a jogszabályoknak való megfelelést igazoló nyilatkozattételt követően folytatható. A nagyobb kockázatú tevékenységek végzése esetén az ügynökségnek tanúsítania kell a szervezetet, a tevékenység csak a tanúsítás után kezdődhet meg. A nyilatkozatok elfogadására és a tanúsítványok kiadására várhatóan a nemzeti légi közlekedési hatóságok is felhatalmazást kaphatnak. A kis méretű, alacsony kockázatú jelentő eszközre az ügynökség által meghatározott szabályok nem vonatkoznak majd, ugyanakkor az ilyen termékek esetében az uniós termékharmonizációs jogszabályok által előírt piacfelügyeleti mechanizmusokat kell alkalmazni.

Az Európai Unió kötelezettségként szabná meg a tagállamok számára, hogy a légi közle-

kedési hatóság nyilvántartást vezessen azokról a pilóta nélküli légi járművekről, amelyek releváns kockázatot jelentenek a légi közlekedés többi szereplőjére, valamint a földön tartózkodó személyekre, továbbá azokat a légi járműveket is nyilván kell tartani, amelyek tanúsítvánnyal rendelkeznek. A tervezet rögzíti azokat az alapvető légialkalmassági és környezetvédelmi követelményeket is, amelyek alapján a pilóta nélküli légi járműveket tervezni és gyártani kell. Tekintettel arra, hogy a személyiségi jogi és adatvédelmi kérdések jellemzően nem repülésbiztonsági kérdések, a parlamenti és tanácsi rendelet és annak felhatalmazása alapján a későbbiekben megjelenő szabályok nem terjedhetnek ki ezekre a területekre.

Látható, hogy a rendelettervezet jellemzően alapelveket és alapszabályokat rögzít a pilóta nélküli légi járművekkel, az üzemeltetővel, az eszközt vezető személyekkel és az illetékes hatóságokkal kapcsolatban, ugyanakkor a részleteket az Európai Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási rendeletek útján fogja szabályozni. A jelenlegi jogalkotási folyamathoz hasonlóan a bizottság az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség feladatai körébe utalja az egyes végrehajtási rendeletekkel kapcsolatos szakmai támogatást. A részletszabályokat tartalmazó javaslatokat az ügynökség folyamatosan közzéteszi a honlapján, amelyek szabadon véleményezhetők.

Az új parlamenti és tanácsi rendelet kihirdetésére még az idén sor kerülhet, a részletszabályok hatálybalépése pedig a jövő évtől folyamatosan várható. A kihirdetést követően a tagállamoknak jogharmonizációs kötelezettségük keletkezik, vagyis a jelenleg alkalmazott szabályrendszer az európai uniós kötelezettségekhez kell igazítaniuk, a megfelelő viszont országoként eltérő időpontban valósulhat meg.

Munka közben a levegőben